

Länsstyrelsen
Västerbotten

Värdebeskrivning

1(9)

Diarienummer

2016-06-10

500-1521-2013

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR FRILUFTSLIV I VÄSTERBOTTENS LÄN

Områdesnummer och områdesnamn

FAC 09 Öreälven

Kommun

Lycksele (81), Bjurholm (03), Nordmaling (01), Umeå (80)

Area

Totalt 28 000 ha

3 000 ha vatten (Lantmäteriets fastighetskarta 2014)

Huvudkriterier

1. Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och kulturlandskapet.
2. Område med särskilt goda förutsättningar för land- och vattenanknutna friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

Stödskriterier

1. Berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljö
 - Intresseväckande natur- och kulturvärden
 - Tilltalande landskapsbild
 - Orördhet
 - Stillhet, tystnad, låg ljudnivå
 - Omväxling
 - Särprägel
 - Sällsynta växter och djur
 - Artrikedom
2. Goda naturgivna förutsättningar för friluftsliv
 - Lämplig terräng och variationsrik natur
 - Bra vattenkvalitet
 - Område där man kan bedriva friluftsliv förhållandevis ostört
 - Förekomsten av sammanhängande gröna stråk
 - Vattenanknutna friluftaktiviteter t.ex. fritidsfiske och paddling
3. Goda förutsättningar för att behålla och förbättra värden
 - Naturvärden som kan bestå även vid ökad besöksfrekvens
 - Förekomst av infrastruktur till och inom området
 - Förekomst av anläggningar för friluftslivet
 - Möjlighet att bevara områden utan omfattande anordningar ("vildmarkspräglade områden")

- Frånvaro av hinder för områdets användning för friluftssändamål.

Friluftsjaktiviteter

Friluftsliv inom riksintresset innefattar såväl upplevelsevärden som aktiviteter. Definitionen av friluftsliv är "vistelse utomhus i natur- och kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling".

Öreälvsområdet har särskilt goda förutsättningar för natur- och kulturupplevelser, fritidsfiske, paddling, vandring, utförsåkning på skidor och övernattnings/tältning.

Området har också goda förutsättningar för bl.a. bad, fågelskådning, geocaching, längdskidåkning, ridning, strövande, snowboard, terrängcykling, turåkning på skidor, svamp- och bärplockning.

Beskrivning av områdets värden

Älvdalen bjuder på rikt varierande naturscenerier. Öreälven är en typisk skogsälv med vackert meandrande lopp, branta raviner och nipor. Öreälvens huvudfåra med tillhörande strandparti ger en bra bild av landskapets utveckling efter senaste istiden. Älvstränderna översvämmas regelbundet vid vårfloden vilket skapar en örtrik vegetation.

Öreälvens lugna lopp gör den till ett bra vatten för paddling. Längs älven går vandringsleden Öreälvsleden från Örträsksjön till älvmynningsen. Älven erbjuder bra laxfiske. Vid Agnäs finns en vintersportanläggning och vid Örsten en långgrund badstrand med sanddyner.

Området längs Öreälven nås med mindre vägar som går från väg E4 och "Konstvägen Sju älvar", väg 92. Intressanta besöksmål är bl.a. de imponerande Tallbergsbroarna, Lagnäset och Hummelholms naturreservat.

Öreälven är natura 2000 område och det finns flera naturreservat längs älven. Tallbergsbroarna ingår i länets turistprogram "Sevärt" och är ett turistmål med Trafikverkets brun/vita vägvisning.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden

Områdets karaktär av opåverkad skogsälv och välutbildade geologiska formationer bibehålls. Särskild vikt läggs vid att bevara de delar som kännetecknas av orördhet och större sammanhängande gröna stråk, områden som erbjuder stillhet och tystnad samt viktiga reproduktionsområden för fisk.

Åtgärder för att bevara och utveckla områdets värden för friluftslivet:

- Bevarande och skötsel av för friluftslivet intressanta natur- och kulturmiljöer. Det innefattar också fortsatt inventering och uppföljning av naturtyper, arter, fornlämningar och kulturhistoriska miljöer för att säkerställa långsiktigt bevarande och bra information till besökare.

- Säkerställa delområden med lägre grad av infrastruktur, service och friluftsanläggningar för att möjliggöra mer vildmarkspräglade upplevelser (orördhet, stillhet, låg ljudnivå), kombinerat med delområden med högre grad av tillgänglighet.
- Stärka områdets möjligheter till natur- och kulturupplevelser samt utöva olika friluftaktiviteter genom t.ex.
 - bra information bl.a. med avseende på marknadsföring, natur- och kulturvägledning, fiskeinformation, webb, appar, kartor och skyltning om intressanta besöksmål.
 - säkerställa goda allmänna kommunikationer till området som t.ex. buss och tåg.
 - underhåll av vägar till och inom området.
 - goda möjligheter att röra sig mellan för friluftslivet intressanta platser med exempelvis cykel och buss inkluderat nödvändig infrastruktur som parkeringar, möjligheter att lägga i kanot med mera.
 - skötsel och nyanläggning av friluftsanläggningar som leder, övernattningsstugor, rast- och fiskeplatser.
 - utbud av olika övernattningalternativ och möjlighet att köpa mat.
 - tillgängligt dricksvatten av god kvalitet.
 - utveckling av långsiktigt hållbar turism, exempelvis guidade turer och fiske.
 - bra möjligheter att köpa fiskekort och hyra utrustning för olika friluftaktiviteter som till exempel kanot, fiske- och skidutrustning.
- Lokalisering och utformning av anläggningar och friluftaktiviteter så att värdefulla natur- och kulturmiljöer inte försämras. Till exempel förebygga erosion eller slitage genom bl.a.
 - kanalisering av besökare längs vandrings- och paddelleder och till rastplatser i de delar som nyttjas mest intensivt.
 - ett väl förvaltad och långsiktigt hållbart fiske.
- Samordning av olika friluftsupplevelser och aktivitetens behov vid planering av områdets nyttjande, exempelvis i samband med restaurering av älvsträckor för att förbättra fiskföryngring tas hänsyn till behovet av framkomlighet vid paddling.
- Samverkan mellan olika aktörer (t.ex. kommun, länsstyrelsen, natur- och friluftorganisationer, fiskevårdsområden, lokala föreningar och turistorganisationer) vid planering, lokalisering och drift av friluftsanläggningar för ett långsiktigt hållbart nyttjande av området.

Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden:

- Åtgärder som i sig eller i kombination med andra ingrepp påverkar områdets förutsättningar för natur- och kulturupplevelser samt möjligheten att bedriva friluftaktiviteter som t.ex. fiske, paddling, natur-

studier och vandring. Områdets upplevelsevärden kan reduceras av exempelvis

- ljud- och ljusstörningar samt försämrade landskapsbild från vildmarkspräglade områden och för friluftslivet intressanta besöksmål, leder, fiske- och rastplatser, utsiktspunkter o.dyl.
 - anläggningar, stängsel eller privatisering som ger försvårad åtkomst till för friluftslivet intressanta platser.
- Negativ påverkan på för friluftslivet viktiga mark- och vattenmiljöer genom t.ex. föroreningar, försurning och grumling av vattenmiljöer, vattenreglering, vandringshinder för fisk, omfattande avverkningar, grävning och schaktning i intressanta geologiska miljöer, överfiske, inplantering av främmande arter, spridning av sjukdomar samt andra störningar på djur- och fågellivet eller lekområden för fisk.

Områdets huvuddrag

Öreälven rinner upp på Stöttingfjällen och fortsätter genom sandiga tallhedar ner mot Örträksjön. Därefter har den ett vackert meandrande lopp ner till utloppet i Bottenviken. I anslutning till meanderbågarna finns många avsnörda korvsjöar i olika stadier av upptorkning och etablering av vegetation. Älven bildar ett litet delta vid Örsten, där älven mynnar i havet, med en kilometerlång långgrund sandstrand. Före Örträksjön kallas älven Örån.

Det finns gott om vägar från väg E4 och "Konstvägen 7 älvar" (väg 92) som gör Öreälvens dalgång tillgänglig. Järnväg och flygplats finns i Lycksele (Liksjoe). Öreälven passerar flera byar och möjligheter till logi och service finns bl.a. i samhällena Nordmaling och Bjurholm.

Öreälvens lugna lopp och vackra strandmiljöer gör den till ett bra kanotvatten. De höga ravinerna och branta niporna ger en mäktig inramning för paddelturer mellan Knaften (Knafta) och havet. Lugna familjevänliga vatten finns mellan Bjurholm - Agnäs och Tallberg – Torrböle. Fin utsikt från Gaffelberget i Örträsk och Lappavaberget söder om Bjurholm. Den 10 mil långa vandringsleden Öreälvsleden, med broar, rastplatser och övernattningskojor, går från Örträsk till Öre vid havet. Leden är lättvandrad och följer till stor del Öreälvsåsen och ger många fina utblickar mot älven från de branta niporna. Längs älven finns gott om lövskogar med rik flora och fågelfauna, bl.a. sångare och hackspettar, och i flera av niporna häckar backsvalar. I Öreälvsdalen finns goda möjligheter att se älg, storskrake och bäver. Öreälven erbjuder bra fiske efter bl.a. lax och havsöring. Forsarna vid Långed och Hummelholm är exempel på populära fiskeområden. På Rågberget vid Agnäs finns flera nedfarter för slalom och snowboard samt längdskidspår.

Öreälven är en typisk skogsälv som kännetecknas av en hög flödestopp på våren/försommaren följt av låg sommarvattenföring. Även har hela sitt nederbördsområde i skogslandet och påverkas därför inte av snösmältningen i fjällen. Öreälven har dessutom få sjöar som kan jämna ut vattenföringen vilket medför att nederbörden har stor påverkan på vattenståndet. Storforsen, uppströms Agnäs, är största forsen, andra fina

forssträckor är t.ex. Laxforsen och Långedsforsen. I Håknäsforsen fiskas nätting (flodnejonöga). Biflödet Granån har ett slingrande lopp, fina våtmarker med rikt fågelliv t.ex. Svanamyran, samt fina naturskogsmiljöer bl.a. äldre tallskog på Noforsberget vid sammanflödet med Öreälven.

Älvdalen präglas av tjocka lager sediment i ett av landhöjningen starkt påverkat område. Detta skapar förutsättningar för snabba landskapsbildande processer. Dalgången uppvisar stor variation av landformer med goda möjligheter att studera älvens utveckling från istiden fram till i dag. De många meanderloppen och korvsjöarna visar hur älven tidigare flutit fram. Ett välutbildat delta med fina terrasser i sandsedimenten vid Bredselet påminner om var högsta kustlinjen låg vid senaste istiden. En tydlig getryggsformad ås finns i norra delen av Bredselets naturreservat.

Längs Öreälven finns flera intressanta fornlämningar och kulturmiljöer. Vid Granån finns spår av såväl fångstkultur (fångstgropssystem) och tidiga nybyggarkolonisationen i Lycksele Lappmark. Örträksjön är Öreälvens största sjö, vid sjön finns rikligt med fångstgropar och lämningar från renskötselns äldre tid, ett fint öppet odlingslandskap, välbevarad bebyggelse samt en stor flottningsdamm. Timmerflottning pågick på Öreälven till 1977. Vid Håknäsbacken finns ruiner från sågverket som hade sin lastageplats vid Kylören. Delar av Kylörens äldre bebyggelse är bevarad och på stranden finns stenar, snäckor och sydliga växter som kommit med båtarnas barlast. Längs Öreälven finns flera fina ranningar, översvämmade slätterängar, som visar på det odlingslandskap som i äldre tider var vanligt vid Västerbottens skogsälvar. Exempelvis är slätterängarna i naturreservaten Lagnäset och Hummelholm mycket vackra på försommaren med blommande smörbollar, rödblåra, liljekonvalj och hägg. Både Lagnäsets och Hummelholms slätterängar slås årligen och det står några traditionella lador på ängarna. Hummelholms by har fler ålderdomliga drag i form av äldre bebyggelse och björkallé. Tallbergsbroarna, strax norr om Nyåker är tre magnifika järnvägsbroar över Öreälvens djupt skurna fåra. Den äldsta, från 1891, är en stålfacksbro.

Områdets avgränsning

Öreälven rinner upp på Stöttingfjället. Riksintresseområdet har avgränsats från väg 360 vid Björkberg (Tjaerhvieåejjie) till utloppet i Örefjärden.

Området är avgränsat i skala 1:50 000. Det innebär att gränserna inte ska tolkas som exakta vid användning av större skala. Åtgärder utanför såväl som innanför riksintressets gränser kan påverka området värde för friluftslivet beroende på vad som görs och vilka typer av friluftsliv som utövas inom det berörda området. Namn på platser anges i enlighet med Lantmäteriets kartor.

Planering och säkerställande

Öreälvsområdet berörs av följande skyddsformer:

- Naturreservat: Bredselet, Grävetjärnbacken, Lappavaberget, Hundtjärnliden, Lill-Oxpallsbäcken, Jon-Persbäcken, Hummelholm, Örefjärden-Snöanskärgården
- Natura 2000: Hummelholm (SE0810008), Lövberget Lycksele (SE0810411), Öreälven (SE0810434)
- Biotopskyddsområde (SBO): Äldre naturskogsartade skogar vid Fäbodbäcken (2003:48), Norråsen (2012:356) Björnhällan (2005:337); Ravinskogar vid Vittjärnbäcken (2001:690), Degermyrbäcken (1995:221), Lillåsbäcken (2012:95), Oppbräntskolbäcken (2005:371), Åfsingtofallan (2000:39); Mindre vattendrag vid Stordalsbäcken (2001:90); Strand- och svämskogar vid Säcknäset (2013:305) och Hundedan (2002:886)
- Statligt byggnadsminne: Tallbergsbron
- Fredningsområde för lax och öring vid Öreälvens mynning i Bottenviken
- Fornlämningar och kulturmiljöer enligt Kulturmiljölagen
- Strandskydd 7 kap 13-18 §§ miljöbalken: Kuststräckan vid Öreälvens utlopp omfattas av utökad strandskydd 7 kap 14 § miljöbalken (översyn pågår 2013)

Arbete pågår att bilda ett naturreservat vid Lagnäset (maj 2016) som har flera anläggningar för friluftslivet.

Andra riksintressen som berörs

- Riksintresse för Naturvård 3 kap 6 § Miljöbalken: Öre älv (NRO24065)
- Riksintresse för Kulturmiljövård 3 kap 6 § Miljöbalken: Hummelholm (AC 2), Vägsele-Stöttingfjället (AC25) och Örträsk (AC 27)
- Natura 2000: Se ovan under rubriken "Planering och säkerställande"
- Riksintresse för Vattendrag med förbud mot vattenkraft 4 kap 6 § Miljöbalken: Öreälven
- Riksintresse för Rennäring 3 kap 5 § Miljöbalken för Vapsten och Vilhelmina norra samebyar
- Riksintresse för Kommunikationer 3 kap 8 § Miljöbalken: väg E12, järnvägen (Mellansel – Vännäs) och järnväg (Botniabanan, Husum-Gimonäs).

Övrigt underlag

Öreälven omfattas av översiktsplan för Lycksele kommun (2007), Bjurholms kommun (2012) och Nordmalings kommun (1996). Ny översiktsplan för Nordmaling påbörjades 2009. Området omfattas också av fördjupad översiktsplan för Örträsk inom Lycksele kommun (2013) och fördjupad översiktsplan för kusten (2013) i Umeå kommun.

Andra planer av intresse är Naturvårdsstrategi (2007), Vindkraft (2009), Kulturmiljö (2010) och Strandskydd (2011) i Lycksele samt Vindkraft (2010) och Strandskydd i Umeregionen (LIS, 2013). Plan för turismnäringen (2003) och Vision 2020 (2012) i Nordmaling. Naturreservatens och Natura 2000-områdenas skötsel- och bevarandeplaner.

Referenser

Strategier och planer

- Bjurholms kommun. 2012. *Översiktsplan*.
- Lycksele kommun. 2006. *Grönstruktur – biologisk mångfald och attraktiva utemiljöer i Lycksele stad*.
- Lycksele kommun. 2007. *Översiktsplan*.
- Lycksele kommun. 2007. *Naturvårdsstrategi strategi för naturvård, grönstruktur, friluftsliv och naturturism*.
- Lycksele kommun. 2009. *Vindkraft i Lycksele*.
- Lycksele kommun. 2010. *Kulturmiljöstrategi*.
- Lycksele kommun. 2011. *Strandskydd Landsbygdsutveckling Tillägg till översiktsplan*.
- Lycksele kommun. 2013. *Fördjupad översiktsplan för Örträsk inom Lycksele kommun*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1991. *Västerbotten genom tiderna. Del 1. Kulturmiljöer av riksintresse i Västerbottens län*. Meddelande 2:1991.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2001. *Riksintresse för naturvård Västerbottens län*. Meddelande 4:2001.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2005. *Bevarandeplan Hummelholm*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2005. *Bevarandeplan Lövberget*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2005. *Bevarandeplan Öreälven*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2005. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2007. *Skötselplan Hummelholm naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Skötselplan för Bredselet naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Strategi för skydd av havs- och kustmiljöer i Västerbottens län*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Strategi för skydd och restaurering av sjöar och vattendrag i Västerbottens län*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Strategi för skydd och restaurering av våtmarker i Västerbottens län*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2011. *Skötselplan för Jon-Persbäcken naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2012. *Kulturmiljöstrategi Strategi och tillståndsbeskrivning för kulturmiljöverksamheten 2012-2014*. Meddelande 17:2012.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2012. *Skötselplan Lill-Oxpallsbäcken naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2012. *Skötselplan för naturreservatet Örefjärden-Snöanskärgården*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2013. *Skötselplan för Grävetjärnbackens naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2013. *Hur mår miljön i Västerbottens län? Uppföljning av miljötilståndet Länsstyrelsens arbete för att nå miljömålen*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2015. *Skötselplan för Lappavabergets naturreservat*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2016. *Skötselplan för naturreservatet Hundtjärnviden*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2016. *Skötselplan för naturreservatet Lagnäset*. Utkast.
- Nordmalings kommun. 1996. *Översiktsplan*.
- Nordmalings kommun. 2003. *Plan för turismnäringen i Nordmalings kommun*.
- Nordmalings kommun. 2012. *Vision 2020 med tillväxtmålet – 10 000 invånare 2050*.
- Nordmalings kommun. 2009. *Översiktsplan. Samrådshandling 2009*.
- Umeå kommun. 2013. *Översiktsplan Umeå kommun, Fördjupning för kusten med miljökonsekvensbeskrivning MKB*.
- Umeåregionen. 2010. *Tillägg till översiktsplan, Vindkraft i Umeåregionen*.
- Umeåregionen. 2013. *Tillägg till översiktsplan, Strandskydd i Umeåregionen med miljökonsekvensbeskrivning MKB*.

Information om området, t.ex. inventeringar

- Karlsson, A. 1999. *En bit Västerbotten en guide till länets sevärd natur och kultur*. Acta Bothniensia Occidentalis nr 22.
- Lycksele kommun. *Öreälven-Örträsk med odlingslandskap. Utflyktsmål i Lycksele kommun*, Informationsblad.
- Lycksele kommun. 2006. *Grönstruktur – biologisk mångfald och attraktiva utemiljöer i Lycksele stad, del 1*.
- Lycksele kommun. 2006. *Grönstruktur – biologisk mångfald och attraktiva utemiljöer i Lycksele stad, del 2 objektbeskrivningar*.

- Lycksele kommun. 2007. *Biologiskt värdefulla vattenmiljöer i Lycksele kommun*.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2009. *KulturAqua. System för kulturvärdesbedömning av sjöar och vattendrag*. Meddelande 46:2009.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1987. *Inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Nordmalings grusförsörjningsområde*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1988. *Inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Lycksele grusförsörjningsområde*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Våtmarker i Västerbottens län*. Meddelande 1:1993.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Det värdefulla odlingslandskapet. Program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden*. Meddelande 2:1993.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1995. *Broar i Västerbottens län*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1998. *Inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Bjurholms grusförsörjningsområde*.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2001. *Ängs- och hagmarker i Västerbottens län*. Meddelande 1:2001.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2004. *Ängs- och betesmarker i Västerbottens län*. Meddelande 2:2004.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2006. *Flottningslämningar i Västerbottens län – historisk översikt och kulturhistoriska värdekriterier*. Meddelande 1:2006.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Historiska dammar i våra levande sjöar och vattendrag*. Meddelande 5:2008.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2013. *Kulturmiljöer i vatten. Ett kunskapsunderlag om flottningslämningar, kraftstationer, kvarnar och sågar i Västerbottens län*. Meddelande 5:2013.
- Nordmalings kommun. 2006. *Nordmalings naturguide och fälthandbok*.
- Nordmalings kommun. 2008. *Nordmalings kust, Inventering av planförutsättningar*. Enetjärn Natur AB.
- Persson, PE. 2005. Botnia landet som reser sig ur havet.
- Sundin, B (red).1994. *Västerbotten genom tiderna*. Acta Bothniensia Occidentalis nr 14.
- Västerbottens museum. 2002. *Tallbergsbroarna*. Sevärt småskrift nr 20.
- Västerbottens Ornitologiska förening. 1988. *Fåglar i Nordmaling och Bjurholm*. Fåglar i Västerbotten supplement 2.
- Vägverket region norr. 2001. *Värdefulla vägmiljöer i Norrbottens och Västerbottens län*.
- Västerbottens museum. 1987. *Sevärd kultur. 108 utflyktsmål i Västerbotten*. Tidskriften Västerbotten 4:1987.
- Västerbottens museum. 1989. *Geologiska sevärdheter*. Tidskriften Västerbotten 3/4:1989.
- Västerbottens museum. 1981. *Flottningslämningar*. Tidskriften Västerbotten 3:1981.
- Västerbottens museum. 1993. *Till Änges*. Tidskriften Västerbotten 1/2:1993.
- Västerbottens museum. 1994. *Sevärd natur*. Tidskriften Västerbotten nr 4:1994.
- Västerbottens museum. 1995. *Vägen sju älvar*. Småskrift Sevärt i Västerbottens län nr 7.

<http://artportalen.se>
<http://www.asele.se>
<http://www.bjurholm.se>
<http://www.fiskailapland.se>
<http://www.fiskekort.se>
<http://www.friluftsforskning.se>
<http://www.hembygd.se>
<http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten>
<http://www.lycksele.se>
<http://www.miljomal.nu>
<http://www.nordmaling.se>
<http://www.raa.se>
<http://www.sevart.se>
<http://www.sparfran1000ar.se>
<http://www.trafikverket.se>
<http://www.umea.se>
<http://www.umearegionen.se>
<http://www.vandring.se>
<http://www.visitumea.se>

